ալ իրենց մեռեալները կը թաղեն նոյն հայկական գերեզմանավայրին մէջ, այդ օրը անոնց եկեղեցական դասերն ալ, իրենց ժողովուրդներուն հետ ի միասին, մենք առաջ, եկած էին օրհնել իրենց նընջեցեալներու հողակոյտերը։

● 28 Յունիս. կիր. Ս. Գատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան տաճարի հայկական Դողգոթայի վերնայարկ մատուռին մէջ. ժամարարն էր Տ. Նորայր վրդ. բարոզեց Տ. Սիոն վրդ. «երանի այնոցիկ՝ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն» աւետարանական բնաբանին վրայ, բացատրեց թէ զԱստուած տեսնելու, այսինքն իր հոգին Աստուծոյ հոգւոյն հետ իրական յարաբերութեան մէջ պահելու համար անհրաժեշտ է սրտի մաքրութիւնը, որ հիմն է առաքինական կեանքի։

Նոյն օրը, երեկոյին, Հռիփսիմեան կուսանաց յիշատակին նախատօնակը կատարուեցաւ. ըստ աւանդական սովորութեան Ս. Հրեշտակապետաց վանուց տաճարին մէջ, ուր Միաբանական հանդիսաւոր երթ կատարուեցաւ նախագահութեամբ Ս. Գատրիարքին. ուր Միաբանութիւն եւ ժառանգաւորք սրտաբուխ երգեցին Կոմիտաս կաթողիկոսի անմահ «Անծինք նուիրեալք»ը։

● Յաջորդ օրը, 29 Յունիս. բշ. ժամերգութիւն եւ Ս. Գատարագ տեղի ունեցաւ Ս. Հրեշտակապետաց վանուց Ս. Հռիփսիմեանց խորանին առջեւ. ժամարարն էր Տ. Գէորգ վրդ. յետոյ ընդունելութիւն եղաւ Տեսչին պաշտօնատունին մէջ։

● Յուլիս 1 ուր, երեկոյին, Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ «Երկ ի վիրապէն» տօնին առթիւ կատարուեցաւ հանդիսաւոր նախատօնակ եւ արարողութիւն համբուրման Նշխարաց Ս. Լուսաւորչին։

● Յաջորդ առաւօտ, Յուլիս 2, շբ. Նոյն տաճարին մէջ հանդիսաւոր կերպով խմբուեցաւ Ս. Լուսաւորչի տօնը։ Յարակից Ս. Սահակեանց մատրան Ս. Լուսաւորչի խորանին առջեւ, Ս. Գատարագը մատոյց Տ. Գէորգ վրդ.։

● Յուլիս 3, կիր. (Տօն Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Ս. Էջմիածնի). Ս. Յակոբեանց տաճարին մէջ Ս. Գատարագը մատոյց Տ. Կիւրեղ վրդ. Ս. Գատրիարքը բարոզեց պատրիարքական Աթոռէն. Առարել Դաւրիժեցիի «ի վերայ աջոյն եւ Էջմիածնի կապեալ կայ ամենայն ազգն Հայոց» խօսքն առնելով բնաբան, բացատրեց Ս. Էջմիածնի պատմական, կրօնական եւ բարոյական նշանակութիւնը հայ կեանքին մէջ, յատեւ զանձարան անցեալ նուիրական յիշատակներու, իբրեւ ներշնչարան ապագայի հոգեւոր յոյսերու, եւ իբրեւ խորհրդանշանական զօրութիւն Հաւատքի եւ ազգային սրբութեանց։

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

● Իբր հառասնօրեայ այս տեւողութեան ընթացքին, Ս. Աթոռոյս **Ուսումնական Խորհուրդը** երկու անգամ գումարուեցաւ, զբաղելով ժառանգաւորաց կանոնագրի վերամշակութեան եւ մասնճաղարանի եւ Սիոնի եւ տպարանի վերաբերեալ հարցերով։

● Նորաբէց **Մատենադարանի** գիրերուն դասաւորման եւ ցուցակագրութեան գործը յառաջ կը տարուի կանոնաւորապէս։

● Ուրախ ենք հաղորդելով թէ Ս. Աթոռոյս տպարանը պատուական ազգային մը բարերարութեամբ ի մօտոյ պիտի օժտուի արագաշխոյ եւ յարակից ուրիշ ելեւտուարար մեքենաներով։

● Նախընթաց շաբթու մէջ բացուեցաւ հոգելոյս **Տ. Եղիշէ Ս. Պատրիարքի անուագիրներուն** արկղը. Ս. Պատրիարքը անձամբ կատարեց պատուհանակութեան դասաւորումը եւ ցուցակագրութիւնը. Ուսումնական Խորհուրդը ի մօտոյ պիտի ձեռնարկէ կարեւոր՝ անմիջապէս հրատարակելի գործերուն տպագրութեան համար։

ՏԽՐՈՒՆԻ

«Սիոն» խորին տխրութեամբ կ'արձանագրէ արդի հայ գրականութեան ամէնէն արդիւնաշատ մշակներէն Հ. Արսէն վ. Գազիկեանի անակնկալ մահը, որ տեղի ունեցած է վենետիկի մէջ Յունիս 9ին։

Հ. Արսէն, բնիկ Գարտիզակցի, հայերէն լեզուի իր ուսումն ըրած է հոգելոյս Դուբեան Ս. Պատրիարքի խնամքին տակ, երբ ան քարոզիչ էր այդ հայկական գիւղին մէջ, և չափահաս էր արդէն, երբ ընդունուեցաւ Վենետիկի Մխիթարեան Միաբանութեան մէջ, ուր արագօրէն յառաջացաւ և հռչակուեցաւ իբրև ուսուցիչ, խմբագիր, մատենագիր և բարգմանիչ։ Իր երկարամեայ գրականութեան գաշտին վրայ, պահ մը կարծել տուաւ չատերուն թէ ինքը կոչուած էր աշխարհաբար մարզին մէջ հանդիսանալու այն՝ ինչ որ եղած էր, իբր դար մը առաջ, իրեն համանուն և միաբանակից տիտանը, անմահանալին Հ. Արսէն Բագրատունին, գրաբարի մարզին մէջ։ Եթէ բացատրելի հանգամանքներ և մահը, որ այսպէս չուտով կորզեց զինքը իր աշխատութեանց առատարկէն, չթոյլատրեցին որ իրականանայ իր մասին տածուած այդ յոյսը, պէտք է խոստովանիլ սակայն թէ հայկական և մեծարժէք եղաւ ծառայութիւնը, զոր ան մատոյց մեր արդի հայերէնին, իր քերթողական մատենաշարով, որուն մէջ են հին ու նոր դասական եւ գեղեցիկ բանաստեղծութեանց լաւագոյն գործերը, իր Մատենագիտութիւնը, որուն երկրորդ տպագրութիւնը, մանաւանդ, կոչուած էր մատենագրական համայնագիտարան մ'ըլլալու, և որ կը մնայ այսպէս անաւարտ, կրկնապէս ափսոսելի կը դարձնէ իր մահը։ Այնուհետև, համառօտ, բացատրած և իրապէս համակրելի այս Միաբանը պէտք էր որ տարբեր տակաւին ազգին ու հայ գրականութեան օգուտին համար . . . ։

«Սիոն» երախտագէտի Միաբանութեան սրտագին ցաւակցութիւնը կը ներկայացնէ Վենետիկի Ղազ. Մխիթարեան Միաբանութեան և հանգուցեալին բնտանեկան պարագաներուն, մաղթելով հանգիստ հոգւոյ ողբացեալին։

---

digitised by A.R.A.R.@